

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 299-1915)

Originalt emne

Renlighed, Offentlig

Vandklosetter

Uddrag fra byrådsmødet den 14. oktober 1915 - side 2

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 299-1915)

Forespørgsel fra Bygningskommissionen, hvorvidt man nu skal fordre den forskellige Ejendomme ved Deklaration paahvilende Forpligtelse til at indrette Vandklosetter fyldestgjort.

Formanden erindrede om, at man de senere Aar, naar der forelaa Andragende om visse Dispensationer fra Bygningsloven, havde fordret, at Ejeren skulde forpligte sig til at indrette W. C., naar Kloaksystemet gjorde det muligt. Tiden var nu kommet, da man kunde fordre disse Forpligtelser fyldestgjort, hvilket man uden Tvivl burde gøre. Bygningskommissionen ønskede dog forinden en Udtalelse fra Byraadet i saa Henseende.

Magnus Nielsen oplyste, at Deklarationerne skrev sig baade fra Tiden før Paabegyndelsen af Arbejdet med Lægning af afskærende Ledninger og fra Tiden under Arbejdet. Jo større Driften af det ny System blev, jo forholdsvis billigere vilde Driften blive. Fra alle Sider set vilde det være naturligt, at man nu forlangte Forpligtelserne til at indlægge W. C. fyldestgjort. Sagen var kommet til Byraadet, fordi der i Deklarationerne fandtes en Bestemmelse om, at W. C. skulde indlægges, naar Byraadet forlangte det. Da det drejede sig om en engang vedtaget Beslutning, vilde Bygningskommissionen nu gerne have Bemyndigelse til at forlange Forpligtelserne fyldestgjort.

Jakob Jensen fandt det naturligt, at de vedkommende skulde opfylde deres indgaaede Forpligtelser, men vilde dog henstille, at man af Hensyn til Vanskelighederne ved for Tiden at faa de fornødne Materialier bevilgede de paagældende en Frist, f. Eks. 1 Aar fra Dato, til at fuldføre Arbejdet.

Magnus Nielsen oplyste, at Bygningskommissionen netop havde tænkt at indrømme en Frist paa et Aars Tid.

Simonsen udtalte, at der, da man for nogle Aar siden begyndte at tænke paa at indrette W. C., fra Hr. Magnus Nielsen og andre var blevet sagt, at det hele vilde komme i Orden i en Haandevending, saa snart Ledningerne var lagt. Taleren havde den Gang stillet sig skeptisk og hævdede, at man langt billigere kunde forbedre det nuværende System. Dette vilde man ikke høre Tale om, men nu søgte man desuagtet paa alle mulige Maader at tvinge W. C. Systemet igennem, og man vilde vedblivende intet forbedre ved det gamle svinske System, som man dog ikke fik afskaffet den første Menneskealder. Det blev Lejerne, der kom til at betale Udgiften ved Indlæg af W. C. i Ejendommene. Naturligvis skulde de Ejere, der for at opnaa visse Dispensationer havde paataget sig Forpligtelse til at indlægge W. C., opfylde deres Forpligtelser, naar det forlangtes, og man spurgte altsaa nu, om man skulde bruge Tvang, hvilket sikkert ogsaa vilde være nødvendig, hvis Sagen overhovedet skulde gennemføres. Dersom Brolægningsudvalget fik den ønskede Bemyndigelse, vilde Taleren henstille til Udvalget, at det af Hensyn til Arbejdsmarkedet fordelte Paabudene noget, saaledes at der ikke med eet skulde skabes en Efterspørgsel, der vanskelig kunde tilfredsstilles.

Jakob Jensen beundrede den Energi, hvormed Hr. Simonsen holdt fast ved det gamle Princip, uagtet det ny gik sin Sejersgang. Maaske vilde Udgiften til W. C. Indlæg nogle Steder blive lagt over paa Lejerne, men Taleren var dog sikker paa, at dette næppe skete for 1/10 Ejendommens Vedkommende. Nogen Tvang kunde der ikke tales om i den foreliggende Sag, da det kun drejede sig om Opfyldelse af frivilligt indgaaede Forpligtelser. Naar man indrømmede en Frist paa 1 Aar, var det en meget langmodig Fremgangsmaade. Skulde man fordele Paabudene i Rater, saaledes som Hr. Simonsen foreslog, vilde der derimod fremkomme Tvang.

Magnus Nielsen oplyste, at det ikke var Brolægningsudvalget, men Bygningskommissionen, som Sagen sorterede under. Bygningskommissionen havde kun gjort sin Pligt ved at fremsende Sagen til Byraadet, da Deklarationerne indeholdt den

tidligere nævnte Bestemmelse om, at W. C. skulde indføres, naar Byraadet forlangte det. Brolæguingsudvalget havde længe overvejet, hvorledes man skulde søge Tøndesystemet forbedret, men man maatte naturligvis vente hermed, til man fandt et for Aarhus brugeligt System.

Simonsen forstod ikke, at man vilde lægge Pres paa de Grundejere, der ønskede Dispensationer, for at faa dem til at indlægge W. C., naar man forsikrede, at W. C. Systemet gik sin støtte Sejersgang. Det formildede ganske vist noget, hvis det var rigtigt, at kun 1/10 af Lejerne fik Forhøjelse af Lejen paa Grund af W. C. Indlæg, men derfor blev Talerens Anker ikke uberettigede. Taleren tillagde ikke Hr. Magnus Nielsens Udtalelser om Forbedring af Tøndesystemet synderlig Vægt, da det nærmest syntes, som om Hr. Magnus Nielsen tog den Side af Sagen fra den humoristiske Side.

Christensen fandt, at naar man nu engang havde anskaffet W. C. Anlæget, havde man ogsaa i nogen Grad Forpligtelse til at faa det til at forrente sig. Det nyttede derfor ikke at blive ved med at agitere imod det. De Grundejere, hvorom der nu var Tale, havde faaet visse Dispensationer imod at paatage sig Forpligtelse til at indlægge W. C., naar Byraadet forlangte det, saa der var ingen Grund til yderlig at favorisere dem. Da det kunde tænkes, at en Del af Materialierne til Indlæg af W. C. for Tiden var ret kostbare, kunde Taleren tænke sig det heldigt, at man ikke nu fastsatte en bestemt Frist for Arbejdernes Tilendebringelse, men foreløbig lod det bero ved de faldne Udtalelser, hvoraf Grundejerne kunde se, at de maatte være forberedt paa i en nær Fremtid at maatte opfylde deres Forpligtelser.

Jakob Jensen troede, at der i de fleste af de paagældende Ejendomme var lagt de fornødne Ledninger, saaledes at kun Skaale og Cisterner manglede. Hele Sagen blev altsaa ikke synderlig vidtløftig for disse Folk. Skulde man følge Hr. Simonsen ved foreløbig at skaane disse Grundejere for at opfylde deres Forpligtelser og desuden forbedre det gamle System, vilde disse Folk kun faa den dobbelte Udgift.

Simonsen havde i sin Tid forelagt en Plan for Renovationen, som endnu kunde gennemføres, og som vilde betyde en økonomisk Besparelse.

Taleren maatte derfor protestere imod, at hans Henstilling tilsigtede en dobbelt Beskatning.

Mikkelsen syntes ikke, der var stor Anledning til at drøfte denne Sag. Det drejede sig kun om 60-70 Grundejere, hvoraf sikkert de fleste havde Kloak og Ledninger i Orden, saaledes at de kun manglede Skaale og Cisterner. Prisen paa disse, var kun steget med ca. 1 Kr.

Jakob Jensen havde selvfølgelig ikke troet, at Hr. Simonsen tilsigtede at gøre Sagen dyrere for Grundejerne, men undertiden gik det saaledes, at man netop opnaaede det modsatte af det, man tilsigtede.

Christensen troede dog nok, at en Del af de paagældende Grundejere endnu ikke havde de fornødne Rør og Ledninger i Orden.

Det vedtoges at bemyndige Bygningskommissionen til at fordre Forpligtelsen i Henhold til de ommeldte Deklarationer fyldestgjort, idet det henstilles til Kommissionen at give de paagældende Grundejere en passende Frist.

